

Skarbë w mùzeùm

Adóm i jegò syn Karól chcą zwiedzëc **Mùzeùm Lãbòrszci Zemi**. Przëjachelë do Lãbòrga z samégò rena i ju dzesãc minut przed òtemkniãcym żdelë pòd dwiërzama Mùzeùm. Doma, przed wanogã, przeczëtelë wnet wszëtczë internetowé starnë ò historii tegò òkòlégò, żebë jak nôlepi sã przërëchtowac do rëzë. Dowiedzelë sã, że na tëch terenach òb wiele lat bëtë robioné archeòlogòwé badérównia. Robòtë warãtë na dôwnëch smãtòrzach w **Lubòwidzu, Czarnówkù i Wilkòwie**.

- Tuvò nalëzemë pròwdzëwé skarbë pòchòdzące z pierszich wieków naji erë! – gòdòł Adóm wchòdzące pò trapach na drëdzi szos lãbòrszczégò mùzeùm.
- Jò bë chcòł pòznac zwëczy zrzësoné z chòwanim ùmarłëch. Czedës, w jaczim skansenie, jò widzòł **glënianie żòlnice** [pòl. popielnice, urny], w jaczych bëtë trzimóné zaòstałoscë pò ùmarłëch. Czekawé, czë tuvò tész taczé bãdã? – rzekł Karól.
- Brawò! Widzã, że të sã bëlno przërëchtowòł. Mòże pòprowadzisz mie pò wëstòwkù? – zabédowòł Adóm.
- Chãtno! Nòprzòd chcemë zazdrzec do czasów przed najã erã, to je **łuziczi kùlturë** – kùlturë dôwnëch lëdów z czasu bronsu i wczasnégò żelazła, chtërna wëstãpòwała tész na Pòmòrzim – zaczął Karól. – Tatkù, zdrëce na te statczì. Bëtë namienioné do trzimaniò prochów ùmarłëch. Kłedlë je w mòcné i pòrzãdno zbùdowóné grobë z kamianëch platów. Wierã dlòtë sã ùchòwóné do najich czasów?
- Mòsz pròwdã, Karól. Taczé grobë sã tész dokazã, że dôwné pòmòrszczë lëdë miałë dbałotã i ùwòżanié do swòjich ùmarłëch – rzekł tatk.
- A jak snòzé sã te **twarzowé ùrnë**. Zdrëce! Majã nos, òczë, ùszë... Sã na nich tész pòkrëwë, co szlachùjã za talërzama abò czòpkama – cygnął dali Karól.
- Kòzdi badéra historii i kùlturë bë miòł dac bòczenié na céchunczi, jaczé sã na tëch glënianëch statkach. Niejedné majã mòdła, co przëbòcziwajã wietewczì jigłowégò drzewa. Sã znajòrze, chtërny sã dbë, że mògã òne bëc symbòlami wiecznégò żëcò, bò doch jigłowé drzewa sã zeloné òb całi rok – tlómacził Adóm.
- Na ti żòlnicë widzã jaczégòs ptòcha. Tuvò chtos nacéchòwòł zwierzãta. A mòże to je jaczi wòjòrz na kòniu? Gwës na tim céchuncù je historiò sparlãczonò z ùmarłim? – docygòł sã knòp.
- Karól, pòj! Pòkòzã cë wòjarza. Je tuvò instalacjò, jakò pòkazywò chłopa z czasów **wielbarszci kùlturë**, to je òd I jaż do IV wiekù naji erë. Zdrë na jegò barniã. Je péka, miecz, òdczidnica. A tuvò mómë grób z tegò czãdu.
- Ła! To je szkelet! A w nim wòrtne zachë! Archeòlogiò je baro czekawò! – rzekł Karól pòdzëwiającë mùzeòwé skarbë.